

Què és —i què no és— la ciència?

La ciència és ben present en tots els aspectes de la nostra vida. Tanmateix, els mecanismes que utilitza ens són, sovint, desconeguts. Per exemple, ¿sabem què és una teoria: una suposició imaginativa que fem més o menys a la babalà o un principi general que explica cert ordre de fets, ideat a partir de dades empíriques demostrables, criticables, revisables i ampliables? Sovint, aquesta manca de coneixement fa que les persones ens situem, sense saber gaire bé per què, en un dels dos pols oposats: el cientisme, que ens porta a pensar que la ciència pot arribar a resoldre totes les qüestions que la intel·ligència humana es pot plantejar, i el cinisme, estès com la doctrina socràtica que considera que per aconseguir la felicitat s'ha de viure segons la natura i que rebutja la civilització o determinats aspectes de la civilització com a perniciosos. Per estudiar els mecanismes que utilitza la ciència i, en conseqüència, per discriminar entre què és ciència i què no ho és, ja fa temps es va començar a desenvolupar l'anomenada filosofia de la ciència.

S'han escrit molts llibres sobre filosofia de la ciència, però un dels més lúcids i innovadors és el de Susan Haack, professora de filosofia de la Universitat de Miami, intitulat *Defensar la ciència dintre de la raó. Entre el cientisme i el cinisme*. En aquest llibre, ple d'exemples de la història de la ciència i escrit

amb un llenguatge clar amb tocs d'humor que agilitzen la lectura, Haack defensa el dret de la ciència a dir-nos com és el món, però només de manera modesta i qualificada, des de la perspectiva d'una interpretació més general de les habilitats i limitacions cognitives humanes, com a investigadors del món. El títol del primer capítol parla per ell mateix: "Ni sagrada ni un engany".

Parla també de l'evidència científica, del senti comú, del realisme, de la influència de

la religió, del valor i els valors de la ciència i de la sociologia de la ciència, la qual cosa la situa dins el seu innegable i inevitable context social. Un llibre intens i extens, una lúcida i epistemològica defensa raonada de què és la ciència, com funciona, quins errors comet i com els esmena; una defensa que l'autora diu que se situa entre el cientisme i el cinisme però que, segons l'opinió d'aquest crític, està molt més a prop del primer que del segon. I ben fet que fa. *

La filosofia de la ciència intenta discriminar què és ciència i què no ho és exposant principis al microscopi del pensament racional / ARXIU

DEFENSAR LA CIÈNCIA DINTRE DE LA RAÓ
Susan Haack

Editorial:
Publicacions de la Universitat de València / Institut d'Estudis Catalans (València, 2011)
Pàgines: 488
Preu: 24,50 euros